EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 6.9.2012
COM(2012) 489 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport om gennemførelsen af Den Europæiske Unions politik for humanitær bistand og civilbeskyttelse i 2011

{SWD(2012) 254 final}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport om gennemførelsen af Den Europæiske Unions politik for humanitær bistand og civilbeskyttelse i 2011

1. INDLEDNING

Når katastrofen rammer, skal hjælpen hurtigt frem. Det internationale samfund har en moralsk forpligtelse til at hjælpe verdens mest sårbare befolkninger i krisesituationer, og hjælpen kan være forskellen mellem liv og død. Som følge af denne forpligtelse er Den Europæiske Union og dens 27 medlemsstater verdens førende donor af humanitær bistand og tegner sig for ca. halvdelen af den nødhjælp, der på verdensplan ydes til ofre for menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer. EU fremmer desuden respekten for og overholdelsen af den humanitære folkeret.

I denne årsrapport fokuseres på Europa-Kommissionens humanitære bistand og civilbeskyttelse i 2011. Formålet med indsatsen er at redde liv, når mennesker har brug for nødhjælp, og at forhindre og mindske menneskelige lidelser, uden at den befolkning, der er ramt af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, mister sin integritet og værdighed.

Det Europæiske Fællesskabs Kontor for Humanitær Bistand (ECHO) blev oprettet i 1992 som et udtryk for europæisk solidaritet med mennesker i nød over hele verden. I 2004 blev det til Kommissionens Generaldirektorat for Humanitær Bistand, og i 2010 blev det udvidet til også at omfatte civilbeskyttelse for at sikre en bedre koordinering og en bedre katastrofeindsats i og uden for EU. Siden oprettelsen har Kommissionen via ECHO kanaliseret 14 mia. EUR fra EU-budgettet ud til ofre for konflikter og katastrofer i over 140 lande rundt om i verden. I de seneste fem år er der ydet ca. 1 mia. EUR om året som hjælp til næsten 150 millioner af verdens mest sårbare mennesker, som er ramt af naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer.

Humanitær bistand er et af de to vigtigste værktøjer, som Den Europæiske Union (EU) råder over, når den skal yde nødhjælp til mennesker i tredjelande, som er ramt af katastrofer.

EU's humanitære bistand bygger på principperne om **menneskelighed, neutralitet, upartiskhed** og **uafhængighed**. Alle de afgørelser, Kommissionen træffer, skal være i overensstemmelse med disse fire principper, som er kernen i den europæiske konsensus om humanitær bistand. EU's humanitære bistand fordeles uden hensyntagen til politiske dagsordener, og den har altid til formål at hjælpe de mennesker, som har størst behov uanset deres nationalitet, religion, køn, etniske oprindelse eller politiske tilhørsforhold. Denne forpligtelse til humanitær bistand, som bygger på fastsatte principper, er nu også forankret i Lissabontraktaten (artikel 214 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde).

Det andet vigtige værktøj er **civilbeskyttelse**. 32 lande, herunder alle EU-medlemsstater, deltager i en civilbeskyttelsesordning, som stiller ressourcer, såsom som eftersøgnings- og redningshold og udstyr til rådighed, hvis et katastroferamt land anmoder om assistance. Ordningen drives af monitorerings- og informationscentret ("MIC") i ECHO.

Da Kristalina Geogieva i 2010 blev udnævnt til Europa-Kommissionens første kommissær for Internationalt samarbejde, humanitær bistand og krisestyring, fik man samlet disse værktøjer og dermed gjort EU's katastrofeberedskab mere sammenhængende.

Den Europæiske Unions politik for humanitær bistand og civilbeskyttelse viser viljen til at støtte mennesker i og uden for EU, der har brug for hjælp, når de er mest sårbare. En sådan bistand er med til at opfylde et af de strategiske mål for EU's optræden udadtil, som er fastsat i artikel 21 traktaten om Den Europæiske Union.

Samtidig er der større opbakning blandt offentligheden i EU: en nylig Eurobarometerundersøgelse viser, at offentlighedens støtte til EU's humanitære bistand og civilbeskyttelse er steget i de senere år på trods af den økonomiske krise.

- 9 og ud af 10 borgere (88 %) mener, at det er vigtigt for EU fortsat at yde humanitær bistand; dette svarer til en stigning på 9 procentpoint siden den seneste undersøgelse i 2010. Næsten samme antal (84 %) går ind for at fastholde den humanitære bistand.
- Der er også bred opbakning (71 %) til Kommissionens rolle som koordinator af EU's humanitære bistand, hvilket er en stigning på 13 procentpoint siden 2010. Et stort flertal af respondenterne (88 %) støtter også et initiativ, som går ud på at involvere unge i EU's humanitære operationer som led i frivilligt europæisk korps for humanitær bistand.
- Med hensyn til civilbeskyttelse er 82 % enige i, at en koordineret EU-indsat i tilfælde af katastrofer er mere effektiv end de enkelte landes indsats.
- Undersøgelsen om civilbeskyttelse viser, at der er bekymring over muligheden for katastrofer i EU. 75 % af de adspurgte sagde, at de var bekymrede over menneskeskabte katastrofer, såsom olieudslip og atomkraftulykker. Dernæst frygter 67 % oversvømmelser og jordskælv, mens 64 % er mest bekymrede for terrorangreb og 59 % for væbnede konflikter.
- 68 % af europæerne er klar over, at EU yder humanitær bistand. 4 ud af 10 (38 %) er klar over, at EU koordinerer civilbeskyttelse.
- Ca. en tredjedel føler sig velinformeret om EU's humanitære bistandsaktiviteter, hvilket er 12 % mere i forhold til den tidligere undersøgelse. I undersøgelsen om civilbeskyttelse føler 19 %, at de er velinformerede om EU's indsats. I begge undersøgelser angives tv og internet som den foretrukne informationskilde efterfulgt af aviser og radio.

2. DEN OVERORDNEDE KONTEKST, SOM BISTANDEN YDES I

I 2011 var der en **stigning i det samlede niveau af humanitære kriser, katastrofer og sårbarhed.** Tendensen til stigende behov, som overstiger de til rådighed værende ressourcer, fortsætter. Det bliver derfor stadig mere komplekst og vanskeligt at yde humanitær bistand og civilbeskyttelse. På grund af naturkatastrofernes hyppighed og intensitet opstår der flere pludselige humanitære kriser og navnlig flere store katastrofer som dem, der opstod i Afrikas Horn og Japan.

Ifølge statistikker fra Center for forskning i epidemiske sygdommes udbredelse (CRED)[1] og FN's kontor for katastrofebegrænsning (UNISDR)[2] var der i løbet af 2011 på verdensplan

[1] www.cred.be.
[2] www.unisdr.org.

302 naturkatastrofer af forskelligt omfang, som dræbte næsten 30 000 mennesker og fik følger for 206 millioner mennesker. Omkring 106 millioner mennesker blev ramt af oversvømmelse og 60 millioner af tørke, mens 1,6 million blev ramt af jordskælv. Asien var langt den hårdest ramte region med over 45 % af katastroferne og 89 % af det samlede antal ofre. Følgerne af katastrofer er forfærdelige og mangeartede: liv går tabt, og boliger, afgrøder og indtjeningsmuligheder ødelægges.

Selv om kun få er nævnt ved navn her, har følgerne af disse katastrofer strakt det internationale humanitære samfund til det yderste. I 2011 måtte FN lancere sin hidtil største samlede appel om midler (5,7 mio. EUR) til humanitære behov. Kløften mellem det stigende globale humanitære behov på den ene side og de faldende ressourcer til at dække disse behov på den anden side bliver større og større, især i lyset af den økonomiske og finansielle krise, som har ramt mange vestlige donorlande. Sammen med den kronisk vanskelige situation, som hersker i mange dele af verden, har dette fortsat en stor direkte indflydelse på de mange millioner af mennesker, der har brug for hjælp.

Det betyder også, at donorer må gøre en ekstra indsats for at håndtere katastrofer mere effektivt og udnytte de knappe ressourcer endnu bedre. For ECHO betyder det, at der må opnås effektivitetsgevinster i samarbejdet med partnere og investeres mere i at gøre udsatte samfund mere beredte og stærke. Samtidig må synergier mellem humanitær bistand og civilbeskyttelse udnyttes fuldt ud. Derudover spiller EU som en del af det **samlede internationale humanitære system** en vigtig rolle, når andre lande og regioner skal anspores til at øge deres deltagelse i det humanitære beredskab og arbejde, således at der kan trækkes mere effektivt på de nye vækstlandes stigende ressourcer til humanitært arbejde og katastrofeindsatser.

Menneskeskabte humanitære katastrofer skyldes fortsat primært interne civile konflikter, hvor civilbefolkningen i stigende grad udsættes for vold og lidelser. Denne form for konflikt er ofte præget af, at de krigsførende parter tilsidesætter folkeretten og internationale principper, hvilket betyder at det såkaldte humanitære rum, dvs. det område, hvor der på neutral og upartisk vis kan ydes humanitær bistand uden hindringer, indskrænkes. Det er således blevet mere og mere problematisk at få humanitær adgang til mennesker i nød, og civilbefolkningens og de humanitære hjælpearbejderes sikkerhed og beskyttelse volder også problemer. Situationen og arbejdsbetingelserne er samlet set blevet værre på alle punkter, navnlig i Somalia, Den Demokratiske Republik Congo (DRC), Afghanistan og Nordkorea.

Som følge af disse problemer er der i det internationale humanitære samfund en stigende forståelse for, at det må lægges større vægt på at **gøre de sårbare samfund mere beredte og stærke**, således at de bliver bedre til at håndtere katastrofer og derved kan mindske de forfærdelige følger, som katastroferne har på befolkningen og dens levebrød.

De langsigtede virkninger, som større kriser, såsom jordskælvet i Haiti 2010 og oversvømmelserne i Pakistan, har på levevilkår og levebrød, viser, hvor vigtigt det er hurtigst muligt at gøre noget ved de mere langsigtede genopbygnings– og udviklingsbehov. Kun hvis aktører inden for humanitær bistand og udviklingsbistand arbejder sammen, vil det være muligt at mindske de forfærdelige konsekvenser, som gentagne katastrofer har på muligheden for at skabe bæredygtig udvikling. Man fortsatte derfor i 2011 med at **sammenkoble nødhjælp, rehabilitering og udvikling**, bl.a. ved at Kommissionens tjenestegrene sammen programmerede fødevaresikkerhedsbudgettet i visse regioner og ved at sikre tæt samarbejde med stabilitetsinstrumentet (kortsigtede foranstaltninger) om genopretningens første fase. Der er bl.a. udarbejdet en fælles metode og midler til at teste den, der er skabt et tættere

samarbejdet mellem dem, der yder humanitær bistand og udviklingsbistand, og der er udarbejdet en række innovative tilgange til den praktiske gennemførelse på stedet.

3. EU'S HUMANITÆRE BISTANDS- OG CIVILBESKYTTELSESAKTIVITETER I 2011

EU ydede gennem Kommissionen (ECHO) behovsrelateret humanitær bistand og fremmede leveringen af europæisk civilbeskyttelsesbistand i naturalier til en værdi af i alt 1 154 mio. EUR i 2011.

- Der blev ydet humanitær bistand til ca. 117 millioner mennesker[3] i 91 lande uden for EU, hvilket i gennemsnit svarer til 10 EUR pr. modtager
- Der blev som følge af 18 anmodninger ydet bistand fra civilbeskyttelsesordningen i og uden for EU.

Det oprindelige budget for humanitær bistand på 853 mio. EUR blev suppleret flere gange for at sætte ind over for nye kriser og naturkatastrofer, som opstod i løbet af året, dvs. den interne konflikt i Libyen, krisen efter valget på Elfenbenskysten, den sult, der opstod som følge af tørke og blev forværret af konflikten i Afrikas Horn, konflikten i Sudan om Sydsudans uafhængighed og oversvømmelsen i Pakistan. For at kunne dække disse nye behov blev der skaffet nye midler ved overførsel af midler fra EU's nødhjælpsreserve, ved anvendelse af den 10. Europæiske Udviklingsfond, som er reserveret til humanitær bistand til landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet, ved EFTA-bidrag[4] og ved overførsler fra andre budgetposter under EU's udgiftsområde for ekstern bistand (udgiftsområde 4).

Ud af de samlede EU-midler, der blev ydet i 2011, blev ca. 42 % ydet som følge af langvarige kriser, 38 % som følge af naturkatastrofer og 20 % som følge af ad hoc-kriser og -interventioner.

Naturkatastrofer fortsatte med at forårsage menneskelige lidelser og alvorlige skader over hele verden i 2011. Kommissionen har udviklet en tostrenget strategi til at håndtere denne form for katastrofer:

- hurtig indsats ved at yde humanitær bistand og fremme og koordinere civilbeskyttelsesbistanden fra EU’s medlemsstater og lande, der deltager frivilligt i civilbeskyttelsesordningen, til andre lande (EU-lande eller tredjelande) gennem aktivering af ordningen
- katastrofeberedskab ved at identificere de geografiske områder og befolkninger, der er mest udsat for naturkatastrofer, og for hvilke der etableres specifikke katastrofeberedskabsprogrammer.

I 2011 ydede Kommissionen humanitær bistand til håndtering af konsekvenserne af følgende katastrofer:

- Den tredobbelte katastrofe i form af jordskælv, tsunami og en nuklear eksplosion i Japan
- Tørke i Vestafrika (Burkina Faso, Mauretanien, Mali, Niger og Tchad), i Afrikas Horn (Djibouti, Etiopien, Kenya og Somalia) og Central- og Sydamerika (Paraguay, Bolivia, Honduras, El Salvador og Guatemala)

---

[3] Hvor 105 mio. blev ydet som humanitær bistand og fødevarebistand og 12 mio. blev ydet i form af katastrofeberedskabsforanstaltninger.

[4] Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

- Oversvømmelser i Pakistan, Bangladesh, Indien, Sri Lanka og Peru
- Cykloner/Orkaner/Tropiske storme i Sydøstasien (Cambodja, Laos, Filippinerne, Thailand og Vietnam), i Centralamerika (El Salvador, Guatemala, Honduras og Nicaragua) og i Vestindien (St. Lucia)
- Epidemier i Cameroun.

3.1. Humanitære bistandsinterventioner

I 2011 brød en større humanitær krise ud i **Afrikas Horn**. En kombination af høje fødevarepriser, manglende nedbør, en stigning i antallet af fordrevne mennesker (primært på grund af den voldelige konflikt i Somalia) og begrænset adgang for humanitære hjælpearbejdere førte til en voldsom forringelse af fødevaresikkerheden og ernæringstilstanden hos sårbare befolkningsgrupper. Situationen blev forværret af den eksisterende fattigdom og ringe evne til at kunne klare situationen. I anden halvdel af 2011 var mere end 13 millioner mennesker påvirket af krisen. Kommissionen satte ind ved at skaffe mere end 181 mio. EUR til at bistå de mest udsatte befolkningsgrupper i regionen.

Udover at sætte ind i tilfælde af katastrofer bestræber Kommissionen sig også på at øge katastrofeforebyggelsen og -beredskabet både i EU og resten af verden, navnlig i regioner, som er særligt udsatte for naturkatastrofer. Midlerne i 2011 blev koncentreret om **minimering af katastroferisici** og tilpasning til **klimaændringer**. ECHO iværksatte nye DIPECHO-programmer i Sydasien, Sydamerika samt i landene i Stillehavet og Vestindien. Den integrerede også risikominimering i overordnede bistandsoperationer.

Med hensyn til "**menneskeskabte kriser**" udviklede de politiske protester i **Libyen** sig til en borgerkrig, som til sidst gjorde det nødvendigt for NATO at gribe ind med en militær luftoffensiv for at beskytte civilbefolkningen. Konflikten i Libyen førte til en større flygtningekrise ved grænserne til Tunesien og Egypten, som krævede EU-bistand til den humanitære indsats og til at sende mennesker, som havde arbejdet i Libyen og var flygtet fra konflikten, tilbage til deres hjemland. Krisen efter valget i **Elfenbenskysten** fortsatte, hvilket også påvirkede nabolandene. I **Irak** er sikkerhedssituationen blevet værre og værre siden parlamentsvalget den 7. marts 2010; oprørere fortsatte kampen mod politi og soldater samt civile ved hjælp af masseeksplosioner i et forsøg på at undergrave tilliden til de irakiske sikkerhedsstyrker, da de amerikanske tropper gjorde klar til at trække sig ud af Irak ved udgangen af 2011.

Ud over disse kriser måtte Kommissionen også fortsat gribe ind i adskillige **langvarige og komplekse nødsituationer**. Som eksempel kan nævnes:

Sudan og Sydsudan: Den formelle opdeling af Sudan i to lande startede fredeligt, da Sydsudan den 9. juli 2011 blev verdens 196. land. De væbnede konflikter langs den nye grænse bliver dog værre og værre, og der venter stadig vanskelige forhandlinger for at løse en række uafklarede spørgsmål (f.eks. deling af olieindtægter og markering af grænsen). I mellemtiden er nye nødsituationer opstået, og de har ført til en skarp stigning i de humanitære behov i både Sudan og Sydsudan.

Det besatte palæstinensiske område, hvor befolkningen fortsat lever under israelsk besættelse og lider store afsavn og social nød. En langvarig samfundsøkonomisk krise kendetegnet af strenge restriktioner på bevægelsesfriheden og ødelæggelse af fysiske aktiver har ført til en stor stigning i fattigdommen og arbejdsløsheden. På Vestbredden er udvidelsen af Israels bosættelser en krænkelse af palæstinenserne, og sikkerhedsmuren påvirker dagligdagen. Der er fortsat streng kontrol med palæstinenseres indrejse i Israel og Østjerusalem, og bønder har

svært ved at få adgang til den del af deres jord, der ligger tæt på muren og bosættelserne. Tusinde boligejere trues konstant med nedrivningsafgørelser, og antallet af folk, der bliver sat ud af boligen, er steget.

I Den Demokratiske Republik Congo, hvor der er 1,9 millioner fordrevne mennesker ud af en samlet befolkning på 71 millioner, er den humanitære situation stadig usikker i mange regioner. Høsten har været meget ringe grundet adgangsproblemer og konflikt. Der er stadig mange internt fordrevne i det konfliktramte område Nord- og Sydkivu i den østlige del af landet. Selv om visse dele af Nordkiva gradvist er blevet mere stabile, er situationen i andre dele blevet meget værre, hvilket betyder, at situationen samlet set er meget ustabil. I Equateur-provinsen resulterede en konflikt mellem etniske grupper i slutningen af 2009, som endte med hærens intervention, i et stort antal fordrevne personer og flygtninge, der strømmede til Republikken Congo og Den Centralafrikanske Republik. Vedvarende angreb fra Herrens Modstandshær (LRA) har skabt et voldsomt antal fordrevne personer inden for Orientaleprovinsen og store strømme af flygtninge til Den Centralafrikanske Republik.

Trods den stigende byrde, som de komplekse nødsituationer har påført i de seneste år, og trods manglen på respekt for de humanitære principper og nødhjælpsarbejderes sikkerhed, er der også tilfælde, hvor den humanitære situation har forbedret sig. Der er f.eks. tegn på, at betingelserne bliver bedre, når den humanitære indsats følges nøje op med hensigtsmæssige målrettede udviklingstiltag[5].

3.2. Civilbeskyttelsesoperationer

Med hensyn til civilbeskyttelse blev EU's **civilbeskyttelsesordning** taget i brug 18 gange i løbet af året[6] (4 gange i EU og 14 gange uden for EU) som følge af hændelser som eksplosionen ved en flådebase i Cypern, skovbrande i Grækenland og Albanien, oversvømmelser i Pakistan, jordskælv i Tyrkiet samt jordskælvet og tsunamien i Japan. Derudover blev EU-borgere og tredjelandsstatsborgere evakueret i løbet af krisen i Libyen. Eksperter blev sendt til brændpunkter i og uden for EU som led i 12 evaluerings- og koordineringsmissioner.

Forslaget til en afgørelse om en EU-civilbeskyttelsesordning[7] blev vedtaget af Kommissionen ved udgangen af 2011. Det drøftes stadig i Rådet og Europa-Parlamentet. Yderligere oplysninger findes i punkt 4.

Formålet med lovgivningsforslaget er at styrke ordningens instrumenter. I dag er anvendelsen af EU-civilbeskyttelsesressourcer primært baseret på frivillige ad hoc-tilbud fra de 32 deltagende medlemsstater. Kommissionen ønsker at gå over til en forud fastsat ordning, som gør det muligt at sætte ind øjeblikkeligt.

3.3. Finansielle og menneskelige ressourcer

ECHO har over 300 mennesker, der arbejder fra centralt hold i Bruxelles og over 400 på de 44 lokale kontorer, der er fordelt på 38 lande i verden. Umiddelbart efter en katastrofe tager humanitære eksperter ud til stedet for at vurdere behovene og for at følge gennemførelsen af de humanitære projekter, EU støtter. Denne behovsstyrede tilgang er kendetegnende for EU's humanitære bistand og for, hvordan den fordeles til ca. 200 partnere bestående af ngo'er, FN-agenturer og andre internationale organisationer som Den Internationale Røde Kors Komité

---

5 Som forklaret yderligere med konkrete eksempler i ledsagedokumentet. Se eksemplerne i Tchad, Burundi/Tanzania eller i kapitel 3.9 om "transition and resilience".

6 18 aktiveringer, 3 tidlige varslinger og 6 overvågningsanmodninger.

7 KOM(2011) 934 endelig, vedtaget den 20.12.2011.

og Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåneselskaber og nogle specialiserede organer fra EU-medlemsstaterne.

Det er vigtigt for ECHO at have mange forskellige partnere, da det derved bliver muligt at dække de stigende behov i forskellige dele af verden, ofte i stadigt mere komplekse situationer. De tilskud og bidrag, som ECHO forvalter, ydes ved at udvælge de bedste indkomne forslag. I 2011 blev midlerne fordelt blandt ECHO's partnere således: 50 % til ngo'er, 36 % til FN-agenturer og 14 % til internationale organisationer.

Humanitære organisationer oplever i stigende grad problemer med at få adgang til de mennesker, der har brug for hjælp. Dette skyldes på den ene side, at regeringer og væbnede grupper gør det humanitære rum mindre, fordi de ser bort fra selv den mest basale beskyttelse, som ydes i medfør af den humanitære folkeret, og på den anden side sikkerhedsproblemer. Regeringer begrænser i højere og højere grad leveringen af humanitær bistand (f.eks. i Sri Lanka). I mange konfliktramte områder (f.eks. DRC, Somalia og Sudan) oplever nødhjælpsarbejderne særligt brutale krigsførelsesmetoder, deriblandt angreb på civile og ofte anvendelsen af seksuelle overgreb som krigsvåben.

Antallet af angreb på nødhjælpsarbejdere, heriblandt kidnapning, udvisning og drab, ser desuden ud til at være stigende. Donorer må indse, at det ikke kun er nødhjælpsarbejdernes sikkerhed, der er på spil, men også den finansiering og infrastruktur, som de leverer. Nogle regeringer er villige til at gå så vidt som til at ekspropriere eller "låne" midler og ejendom, der er finansieret af donorer og/eller udvise nødhjælpsorganisationer, så snart de er blevet frataget deres værdier.

4. POLITIK FOR HUMANITÆR BISTAND OG CIVILBESKYTTELSE

På politisk niveau fokuserede Kommissionen i 2011 på følgende **strategiske initiativer**:

- Fremlæggelse af **lovgivningsforslag om EU's civilbeskyttelse** med det formål at styrke de eksisterende instrumenter væsentligt. I dag er anvendelsen af EU-civilbeskyttelsesgrupper og -ressourcer primært baseret på frivillige ad hoc-tilbud fra de deltagende medlemsstater. Selv om EU's civilbeskyttelsesordning allerede spiller en vigtig rolle for at støtte, koordinere og supplere den gensidige bistand, foreslår Kommissionen at gå over til en forud fastsat ordning, som gør det muligt at sætte ind øjeblikkeligt. Der er i den forbindelse taget initiativ til at skabe et mere effektivt beredskabscenter i 2013, som skal afløse monitorerings- og informationscentret (MIC). Det vil være et selvstændigt døgnåbent center, som gør det muligt for EU at indtage en mere proaktiv rolle i planlægningen, det forberedende arbejde, den operationelle koordinering og den logistiske støtte.
- Initiativ til at oprette **frivilligt europæisk korps for humanitær bistand**, som omhandlet i Lissabontraktaten (artikel 214, stk. 5, i TEUF). I 2011 iværksatte ECHO en offentlig høring og konsekvensanalyse og lancerede nogle pilotprojekter. Resultatet af disse aktiviteter skal bidrage til et forslag om retsregler for korpset, som forventes at blive vedtaget i 2012.

ECHO lagde også særlig vægt på udvalgte **tværgående politiske prioriteter** i overensstemmelse med forpligtelserne i den **europæiske konsensus om humanitær bistand**[8] og den dertil hørende handlingsplan. Disse politiske prioriteter omfatter f.eks. den videre

[8] Vedtaget af Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen den 18. december 2007 – EUT C 25 af 30.1.2008.

lancering af EU's politik for humanitær **fødevarebistand**. Forhandlingerne om moderniseringen af fødevarekonventionen fandt sted på denne baggrund. For at forbedre den fælles indsats for at opfylde fødevaresikkerheds- og ernæringsbehovene har Kommissionen undertegnet en hensigtserklæring om "programmatisk samarbejde om fødevaresikkerhed og ernæring" med tre FN-agenturer: FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO), Verdensfødevareprogrammet (WFR) og Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling (IFAD).

Kommissionen støtter **katastrofeberedskabsaktioner** i regioner, der er udsat for naturkatastrofer, for at hjælpe lokalsamfund med at reagere hurtigt og effektivt, når katastrofen rammer, og derved spare mange liv. Støtten ydes via DIPECHO-programmer, som blev lanceret i 2010, og nye programmer i Sydasien, Stillehavsområdet, Sydamerika og Vestindien. Bidraget til katastrofeberedskab rækker et godt stykke videre end DIPECHO-handlingsplanerne, da mange af de vigtigste beslutninger om humanitær bistand også har katastrofeberedskab eller minimering af følgerne af katastrofer som formål. Mainstreaming er baseret på aktiviteter med tilknytning til infrastrukturstøtte, oplysning og bevidstgørelse af offentligheden, afbødende foranstaltninger i mindre skala, kortlægning og elektronisk registrering af data, systemer til tidlig varsling, uddannelse, styrkelse af institutionelle rammer og klimatilpasningsforanstaltninger.

ECHO opfordrede som led i sit **civilbeskyttelsesmandat** til samarbejde mellem de 32 lande[9], der deltager i civilbeskyttelsesordningen. Derved stræber ECHO efter at effektivisere ordningerne til forebyggelse af og beskyttelse mod naturskabte, teknologiske eller menneskeskabte katastrofer i Europa.

Kommissionen startede også med at indsamle oplysninger som led i et 18-måneders program om god praksis i forbindelse med katastrofeberedskab, hvor der fokuseres på bestemte former for katastrofer (jordskælv, tsunamier, oversvømmelser, storme, tørke og hedebølger) og på tværgående foranstaltninger (såsom planlægning og infrastruktur). Gennemførelsen af civilbeskyttelsesordningen sikrer, at mennesker, miljø, ejendom og kulturarv beskyttes bedre i tilfælde af katastrofer. På katastrofeberedskabsområdet fokuserer EU på tidlige varslingssystemer, moduler og uddannelsesprogrammet i civilbeskyttelsesordningen (der blev uddannet over 890 eksperter i 2011, og der blev givet støtte til fire øvelser i fuld skala). Derudover har Kommissionen ydet finansiel støtte til en række beredskabssamarbejdsprojekter (hvor der oprettes grupper til evakuering af borgere, evakuering i tilfælde af atomulykker, redningsarbejde i forbindelse med grotteulykker og rensning af kyststrækninger, der er blevet olieforurenet).

Der blev ydet bistand på grundlag af de midler, som medlemsstaterne stillede til rådighed, i de EU-lande og tredjelande, der blev ramt af katastrofer, efter anmodning fra regeringen i det katastroferamte land.

[9] De 27 EU-medlemsstater samt Norge, Island, Liechtenstein, Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.